

Brusel 9. června 2016
(OR. en)

10005/16

FREMP 108
JAI 551
COHOM 67
DROIPEN 108

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 9. června 2016

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 8946/16, 9455/16

Předmět: Uplatňování Listiny základních práv v roce 2015
= závěry Rady (9. června 2016)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o uplatňování Listiny základních práv v roce 2015, které přijala Rada na svém 3473. zasedání, konaném dne 9. června 2016.

**ZÁVĚRY RADY
O UPLATŇOVÁNÍ
LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV V ROCE 2015**

I. ÚVOD

1. Rada bere na vědomí zprávu Komise o uplatňování Listiny základních práv EU (Listina) v roce 2015, jakož i zprávu o základních právech Agentury EU pro základní práva (Agentura) z roku 2016.

II. ZAJIŠTĚNÍ SOULADU S LISTINOU NA VŠECH ÚROVNÍCH

Soulad s Listinou a povědomí o ní na úrovni EU i jednotlivých členských států

2. Rada připomíná význam zvyšování povědomí, odborné přípravy a sdílení osvědčených postupů ohledně uplatňování Listiny na úrovni jednotlivých členských států i EU a uznává, že Listina doplňuje vnitrostátní systémy ochrany základních práv a nenahrazuje je. Rada v této souvislosti upozorňuje na výsledek odborného semináře věnovaného uplatňování Listiny ve vnitrostátní politice, který uspořádalo nizozemské předsednictví dne 19. února 2016 v Amsterdamu a kde účastníci diskutovali o výzvách při uplatňování Listiny a vyměňovali si slibné postupy v tomto ohledu.
3. Rada vyzývá Pracovní skupinu pro základní práva, občanská práva a volný pohyb osob (FREMP), aby v zájmu zajištění návazných opatření pokračovala v každoroční výměně informací o nástrojích, osvědčených postupech a metodách zvyšování povědomí, pokud jde o uplatňování Listiny na úrovni EU i na úrovni členských států.

Uplatňování Listiny a povědomí o ní na úrovni EU

4. Rada vítá interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů¹, která v souvislosti s posouzeními dopadu zdůrazňuje význam plného respektování základních práv a požaduje, aby Komise v důvodových zprávách doprovázejících její návrhy vysvětlila, jakým způsobem jsou navrhovaná opatření slučitelná se základními právy.
5. Rada znovu opakuje svůj závazek pečlivě zohledňovat jakýkoli možný zásah právních nástrojů do základních práv a svobod a podporovat systematické uplatňování Listiny ve veškeré legislativní činnosti a připomíná své pokyny k metodickým krokům pro ověření slučitelnosti přípravných orgánů Rady v oblasti základních práv.²

Chápání a uplatňování Listiny a povědomí o ní na úrovni členských států

6. Rada zdůrazňuje význam uplatňování Listiny v rámci širšího souboru zdrojů základních práv platných ve vnitrostátním kontextu. Rada uznává, že ustanovení této Listiny se na členské státy vztahují výhradně tehdy, pokud jednají v rámci působnosti práva EU³, a vyzdvihuje potřebu zajistit uplatnitelnost Listiny v jednotlivých případech a zdůrazňuje, že je nutné, aby vnitrostátní orgány s ohledem na efektivní uplatňování Listiny věnovaly zvláštní pozornost těm ustanovením Listiny, jejichž význam a rozsah působnosti nejsou určeny odpovídajícími ustanoveními EÚLP.⁴

¹ Dokument 15506/15, viz odstavce 12 a 25.

² Dokument 5377/15.

³ Článek 51 odst. 1 Listiny.

Viz též protokol (č. 30) o uplatňování Listiny základních práv a svobod Evropské unie v Polsku a ve Spojeném království.

Viz též protokol (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva.

⁴ V souladu s vysvětlením k Listině základních práv, 2007/C 303/02.

7. Rada, majíc na paměti příslušnou odpovědnost orgánů EU a členských států při uplatňování Listiny, vítá sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy a orgány EU s ohledem na posílení vzájemného učení a společného chápání rozsahu povinností členských států v tomto ohledu. Rada rovněž uznává význam rozvoje odborné přípravy a nástrojů, jako je kontrolní seznam vnitrostátních pokynů k uplatňování Listiny nebo cílená odborná příprava na vymezení platnosti Listiny ve vnitrostátních legislativních a politických postupech v rámci širší ochrany lidských práv.
8. Rada vybízí členské státy, aby si vyměňovaly a mapovaly osvědčené postupy a společné nástroje zvyšování povědomí o Listině a postupů ověřování, například pořádáním školení pro státní zaměstnance, s cílem posílit na vnitrostátní úrovni odborné znalosti, mimo jiné za pomoci Komise a Agentury. V tomto ohledu Rada uznává význam režimů financování školení zaměřených na Listinu, která organizuje Komise, a její práci spočívající ve zviditelnění stávajících nástrojů a jiných postupů a jejich zpřístupnění prostřednictvím ústředního přístupového místa na internetu. Rada rovněž vyzývá Agenturu, aby udržovala a dále rozvíjela praktické soubory nástrojů, jako je aplikace Charterpedia, v zájmu rozvoje příslušných školení pro právníky a modulů a seminářů pro školitele a aby do zprávy o základních právech za rok 2016 opět zahrnula zvláštní kapitolu o uplatňování Listiny.
9. Rada žádá Agenturu, aby pro odborníky i širší veřejnost vypracovala příručku věnovanou mapování slibných postupů při vnitrostátním uplatňování Listiny v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. c) nařízení 168/2007, která by zohlednila i další příslušné zdroje základních práv.

III. JINÉ OTÁZKY

Nediskriminace, rasismus a xenofobie

10. Rada je hluboce znepokojena nárůstem rasistických a xenofobních výroků a činů v celé Evropské unii.
11. Rada připomíná, že zlepšení inkluzivní tolerance, integrace a sdílených hodnot, spolu se zvyšováním povědomí o základních právech všech občanů, představuje důležité záruky proti nárůstu rasismu a xenofobie a všech forem nesnášenlivosti v našich rozmanitých společnostech.
12. Rada připomíná závěry Rady o boji proti trestným činům z nenávisti v Evropské unii, v nichž se agentury EU, zejména Agentura EU pro základní práva, vyzývají, aby usnadnily výměnu osvědčených postupů a pomohly členským státům v jejich úsilí o vypracování účinných metod na podporu hlášení a zajištění řádného zaznamenávání trestných činů z nenávisti.⁵
13. Rada připomíná jednání v říjnu a prosinci roku 2015 a v květnu roku 2016⁶, při nichž byla nastíněna opatření a další vývoj, pokud jde o boj proti nenávistným výročkům, trestným činům z nenávisti a xenofobii.
14. Rada vítá první kolokvium o základních právech pořádané Komisí, které bylo zaměřeno na boj proti antisemitismu a nenávisti vůči muslimům a zdůrazňuje význam společného provádění závěrů tohoto kolokvia.
15. Rada vítá práci Pracovní skupiny pro lepší hlášení a zaznamenávání trestných činů z nenávisti v EU v rámci Agentury EU pro základní práva, zejména pokud jde o shromažďování slibných postupů členských států při řešení nedostatečného hlášení a zlepšování zaznamenávání trestných činů z nenávisti, jakož i výzkum Agentury, jako je nejnovější publikace nazvaná Ensuring justice for hate crime victims: professional perspectives (Zajištění spravedlnosti pro oběti trestných činů z nenávisti: pohled odborníků).

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17057-2013-INIT/cs/pdf>

⁶ Dokumenty 14937/15 a 8839/16.

16. Rada vítá přehled osvědčených postupů hlášení a zaznamenávání trestných činů z nenávisti představený na čtvrtém zasedání Pracovní skupiny pro lepší hlášení a zaznamenávání trestných činů z nenávisti v EU ve dnech 28 a 29. dubna 2016, které uspořádalo nizozemské předsednictví, a vyzývá členské státy, aby znalosti a zkušenosti těchto osvědčených postupů využívaly při zlepšování úsilí o řešení otázky nedostatečného hlášení a zlepšování zaznamenávání trestných činů z nenávisti.
17. Rada vybízí členské státy, aby pokračovaly v boji proti trestným činům z nenávisti, mimo jiné zajištěním efektivního provedení a uplatňování rámcového rozhodnutí 2008/913/SVV a dalších příslušných právních předpisů na vnitrostátní úrovni týkajících se trestných činů z nenávisti, a aby vyvinuly účinné metody na podporu hlášení a zajištění řádného zaznamenávání trestných činů z nenávisti.
18. Rada vítá iniciativu Komise, pokud jde o vytvoření nové skupiny na vysoké úrovni pro boj proti rasismu, xenofobii a jiným formám nesnášenlivosti s cílem poskytnout Unii a členským státům další politický impuls v boji proti nenávisti a nesnášenlivosti a propojit odborné znalosti Komise, Agentury a dalších příslušných mezinárodních organizací a orgánů.
19. Ve snaze o rozvoj konkrétních postupů a nástrojů na budování kapacity pro zlepšení reakce na rasismus, xenofobii a jiné formy nesnášenlivosti v členských státech Rada obzvláště vítá skutečnost, že nová skupina na vysoké úrovni obsáhne i horizontální otázky, které jsou v boji proti nenávistným výrokům a trestným činům z nenávisti obvyklé. To přispěje k řešení výzev v souvislosti s lepším odhalováním nenávistných pohnutek, a zajistí se tak účinné vyšetřování a stíhání, odpovídající vynášení rozsudků, ochrana obětí a posílení jejich důvěry v úřady, přičemž se policejní složky členských států vyvarují rasových, etnických a jiných zaujatých postojů.

20. Rada vítá závazek Agentury vycházet z výsledků práce Pracovní skupiny pro lepší hlášení a zaznamenávání trestných činů z nenávisti v EU formulovaný v závěrech Rady o boji proti trestným činům z nenávisti v Evropské unii koordinováním podskupiny orientované na výsledky v rámci nové skupiny na vysoké úrovni, která bude usilovat o vytvoření společné metodiky shromažďování údajů o trestných činech z nenávisti a jejich zaznamenávání, neboť pokrok v této oblasti bude představovat důležitý přínos pro politická opatření členských států a Unie v boji proti trestným činům z nenávisti.
21. Rada vítá úsilí Komise, pokud jde o předcházení nenávistným výrokům online a boj proti nim. V této souvislosti vítá dialog se společnostmi v oblasti informačních technologií, a zejména kodex těchto společností ohledně řešení nenávistných výroků online.

Soudržnost tvorby vnitřních a vnějších politik

22. Rada podtrhuje význam soudržnosti vnitřních a vnějších aspektů ochrany a prosazování základních práv.
23. Zdůrazňuje potřebu srozumitelnosti a společného chápání toho, co znamená nesoudržnost v kontextu vnitřní a vnější činnosti EU a do jaké míry to má vliv na vnitřní a vnější politiku EU v oblasti základních práv.
24. Rada podporuje zahrnutí odkazu na vnitřní a vnější soudržnost do výroční zprávy Komise o uplatňování Listiny a do zprávy o pokroku týkající se akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii (2015–2019) a vyzývá skupin FREMP a Pracovní skupiny Rady pro lidská práva (COHOM), aby nadále diskutovaly o provázanosti mezi jednotlivými politickými cykly. Rada vítá úsilí o větší zapojení skupiny FREMP do vypracovávání dokumentů, v nichž se stanoví směry pro postup, v nichž bude popsána vnitřní situace EU v oblasti lidských práv, aby byla zajištěna jejich proveditelnost jakožto nástrojů, které je možné využít při politických dialozích a dialozích o lidských právech a na jiných fórech.

25. Rada se zavazuje pokračovat v pravidelných diskusích mezi skupinami FREMP a COHOM, z nichž dosud poslední se konala dne 8. března 2016, o soudržnosti a důslednosti vnitřních a vnějších politik EU v oblasti lidských práv, a to v rámci příslušných oblastí působnosti těchto skupin, a o konkrétních tématech, jako je uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Agentura pro základní práva

26. Rada připomíná úlohu Agentury při výzkumu a shromažďování údajů po celé EU a její přínos pro zajištění fakticky podložených legislativní činnosti a politiky orgánů EU a členských států. Rada připomíná, že má možnost Agenturu žádat o stanoviska ke konkrétním tématům v rámci její působnosti či k postojům, které Rada zaujímá v průběhu legislativních postupů.
-